

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 1/14	

FACULTATEA DE MEDICINĂ

PROGRAMUL DE STUDII 0913.1 ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALĂ

DEPARTAMENTUL DE PEDIATRIE

APROBAT

APROBAT

la ședința Comisiei de Asigurare a Calității și
Evaluării Curriculare în Medicină

Proces verbal nr. 1 din 16.09.21

Președinte, dr.hab.șt.med., prof. univ.

Suman Serghei

la ședința Consiliului Facultății de Medicină I

Proces verbal nr. 1 din 21.09.21

Decanul Facultății dr.hab.șt. med., conf. univ

Plăcintă Gheorghe

APROBAT

la ședința Departamentului de Pediatrie

Proces verbal nr. 1 din 08.09.2021

Șef Departament, dr. hab.șt.med., prof. universitar

Ninel Revenco

CURRICULUM

DISCIPLINA: SĂNĂTATEA ADOLESCENTULUI

Studii de licență

Tipul cursului: **Disciplină opțională**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Ninel Revenco, dr. hab.șt.med., prof. universitar

Petru Martalog, dr. șt.med., conf. universitar

Tamara Țurcanu, dr. șt.med., conf. universitar

Rodica Eremciuc, asistent universitar

Chișinău, 2021

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/14

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Îngrijirea copilului este un proces complex care necesită respectarea caracteristicilor de vârstă ale copilului, particularitățile socioculturale, a situației familiale ale acestuia, a situației religioase, a cadrului legal pe care se sprijină actul medical, inclusiv cu participarea familiei.

Adolescența este o perioadă dinamică de creștere și dezvoltare care leagă copilăria de vârsta adultă, fiind în mod distinct diferită de ambele grupuri. În întreaga lume, adolescența este considerată a fi o perioadă de relativă sănătate și, ca atare, nu este privită ca o prioritate. Departamentele de Sănătate și Dezvoltare a Copilului și Adolescenților și Resurse Umane pentru Sănătate din cadrul OMS recomandă de a se concentra asupra sănătății și dezvoltării adolescenților, consolidând pregătirea educațională a asistentelor medicale. Procesul de nursing sau demersul de îngrijire este un proces intelectual, compus din diverse etape logic ordonate, centrat pe reacțiile particulare ale fiecărui individ sau grup, reacții care apar ca răspuns la o modificare reală sau potențială de sănătate, cu scopul obținerii unei mai bune stări a pacientului (grupului).

Asistentele medicale se află într-o poziție unică în pofida activității de practică extinse și variate pentru a contribui la promovarea celui mai înalt standard de sănătate realizabil în rândul adolescenților. Pregătirea furnizorilor pentru a satisface nevoile de sănătate ale adolescenților este o provocare care necesită experiențe educaționale planificate în cadrul programului de asistență medicală.

Integrarea sănătății și dezvoltării adolescenților în programele de asistență medicală oferă fundalul pentru identificarea competențelor de bază și pentru integrarea conținutului esențial în planurile de învățământ.

Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

Misiunea curriculumului este formarea de bază, academică a viitorului asistent medical în domeniul medicinei adolescentului pentru sistemul de sănătate din republică conform standardelor naționale și internaționale, promovarea educației, valorilor general-umane, a deontologiei și bioeticii.

Scopul disciplinei:

- Cunoașterea legislației naționale, prevederile internaționale, particularitățile de prestare a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor în Republica Moldova.
- Studiarea și însușirea particularităților de dezvoltare bio-psiho-socială a adolescentului.
- Formarea abilităților corecte necesare în interacțiunea cu adolescentul, abordarea integrată a sănătății adolescenților.
- Cunoașterea particularităților morfo-funcționale, modificărilor fiziologice și patologice, a patologiilor specifice vârstei de adolescenți.
- Să întreprindă măsuri preventive la nivel de comunitate prin sensibilizare și educare a populației în domeniul problemelor de sănătate mentală, sexual-reproductivă la adolescenți

Limbile de predare a disciplinei: română.

Beneficiari: studenții anului III, facultatea Asistență Medicală Generală, specialitatea Asistență medicală generală

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.05.O.050		
Denumirea disciplinei	Sănătatea adolescentului		
Responsabil de disciplină	Dr. hab.șt.med., profesor Ninel Revenco		
Anul	III	Semestrul/Semestrele	V
Numărul de ore total, inclusiv:	60		
Curs	10	Lucrări practice	10
Seminare	10	Lucrul individual	30
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	2

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 3/14

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

• *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*

1. Să cunoască terminologia de „adolescență”, „adolescent”, baza legală a serviciilor medicale acordate acestei grupe de vârstă.
2. Să cunoască bazele teoretice ale adolescenței – dezvoltarea bio-psiho-socială.
3. Să cunoască conceptele de îngrijire bazată pe dovezi, conform recomandărilor OMS;
4. Să stabilească planul de îngrijire pentru adolescent în funcție de datele colectate;
5. Să cunoască nevoile nutriționale și să promoveze principiile alimentației sănătoase ale adolescentului.
6. Să cunoască stările tranzitorii și dereglările funcționale la adolescenți.
7. Să identifice factorii de risc, comportamentele deviate, potențiale consecințe imediate și tardive.
8. Să cunoască pregătirea adolescentului către metodele de diagnostic și conduită în diferite contexte clinice.
9. Să definească conceptul de sănătate mintală și tulburări potențiale la adolescenți.
10. Să evalueze și să răspundă nevoilor psihosociale ale copilului.

• *la nivel de aplicare:*

1. Să completeze actele medicale curente: carnetul de dezvoltare a copilului, fișa de observație, evidența zilnică.
2. Să aplice tehnici de îngrijire și supraveghere a adolescentului.
3. Să aplice măsurări antropometrice cu aprecierea dezvoltării fizice și biologice (evaluarea pubertară după Tanner) la adolescenți.
4. Să aplice tehnici și metodologii de colectare a unei anamneze a adolescentului.
5. Să aprecieze statusul nutrițional al adolescentului.
6. Să recunoască semnele de avertizare, abuz, factorii de risc și de protecție, comportamentele deviate.
7. Să aplice instrumentele MEADS / HEAADSSS pentru evaluarea sănătății mintale la adolescenți.
8. Să aplice tehnici de pregătire a adolescentului către teste de laborator (clinice, biochimice, imunologice), investigații imagistice, instrumentale, etc și să monitorizeze starea pacientului după efectuarea tehnicilor și investigațiilor.
9. Să administreze tratamentul prescris conform diagnosticului stabilit și să monitorizeze starea pacientului după administrarea de medicamente.
10. Să desfășoare activități de educație sanitară privind promovarea sănătății adolescenților, profilaxia maladiilor, prevenirea îmbolnăvirilor sau a dezvoltării adicțiilor.

✓ *la nivel de integrare:*

1. Să cunoască principiile de bază și structura funcțională a asistenței medicale a adolescenților în RM;
2. Să aprecieze importanța medicinei prietenoase adolescentului în contextul specialității de nursing și a Medicinii Generale, precum și integrarea cu disciplinele medicale conexe.
3. Să dezvolte cunoștințe despre abordarea integrată a adolescentului.
4. Să promoveze implementarea noilor cunoștințe și practici de îngrijire, pentru dezvoltare adecvată în toate activitățile viitorilor lucrători medicali, părinți sau îngrijitori de copil.
5. Să fie apt de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu, de a asimila noile realizări în disciplinele clinice.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Medicina adolescentului este o disciplină clinică opțională, reprezintă terenul propice pentru integrarea și implementarea cunoștințelor disciplinelor fundamentale și de specialitate studiate în anii

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 4/14

precedenți în practica clinică, la fel integrarea cu alte discipline – nursing general, nursing în pediatrie, medicina internă, boli infecțioase, chirurgie etc. Pentru însușirea bună a disciplinei sunt necesare cunoașterea limbii de predare, competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică), abilitatea de comunicare și lucru în echipă, calități ca toleranță, inițiativă, compasiune, autonomie.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR *Cursuri (prelegeri), lucrări practice/seminare și lucru individual*

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Dezvoltarea bio-psiho-socială a adolescenților, inclusiv dezvoltarea neuro-psihică psiho-sexuală. Dezvoltarea pubertară. Pubertatea precoce și tardivă.	2	4	6
2.	Particularitățile interacțiunii între prestatorul de servicii de sănătate și adolescent – abordarea integrată a sănătății adolescenților. Particularitățile de prestare a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor (SSPT). Intervievarea și comunicarea cu adolescenții. Evaluarea MEADS (HEAADSSS assesment)	2	4	6
3.	Stariile tranzitorii și dereglările funcționale la adolescenți. Identificarea dereglărilor de nutriție la adolescenți. Carența de micronutrienți. Obezitatea. Devieri în comportamentul alimentar (bulemia, anorexia)	2	4	6
4.	Identificarea problemelor de sănătate mentală la adolescenți (adicții, violența, Bullying violent, suicid etc). Problemele specifice legate de școală. Dificultăți de învățare. Tulburări psihice.	2	4	6
5.	Particularitățile comportamentului sexual la adolescenți. Problemele sănătății sexual-reproductive la adolescenți (ITS/HIV, sarcina precoce etc)	2	4	6
Total		10	20	30

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

		E	A	I
1.	Colectarea anamnezei și examenului obiectiv al adolescentului.	+		
2.	Aprecierea maturității fizice	+		
3.	Recunoașterea pubertații precoce și întârziate.		+	
4.	Aprecierea dezvoltării neuropsihice a adolescentului.	+		
5.	Aprecierea statutului nutrițional al adolescentului.	+		
6.	Metodele de evaluare a relațiilor dintre statura părintelui și statura unui adolescent.		+	
7.	Identificarea influențelor genetice și de mediu asupra calendarului de pubertate.		+	
8.	Identificarea riscurilor psiho-sociale ale pubertații precoce și întârziate.	+		
9.	Evaluarea maturității sexuale cu precizie folosind stadiile Tanner.	+		
10.	Interpretarea parametrilor de laborator modificați (profil hormonal, colesterol, trigliceride, ș.a) în timpul pubertații.		+	
11.	Interpretarea disparității între vârsta osoasă și vârsta cronologică		+	
12.	Interpretarea parametrilor tensiunii arteriale în relații cu înălțimea și vârstă		+	
13.	Evaluarea schemei HEADSS assessment (home, education and employment, activities, drinks and drugs, sexuality and suicide).	+		

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 5/14

14.	Determinarea nivelului de raționament cognitiv al adolescenților.	+		
15.	Aprecierea criteriilor diagnostice ale tulburărilor de alimentație (anorexie, bulemie, și alte tulburări de alimentație).		+	
16.	Identificarea dereglărilor de nutriție.		+	
17.	Identificarea schimbărilor de comportament comune cu debutul adolescenței timpurii (oboseala, somnul îndelungat, iritabilitate, secretomanie)	+		
18.	Identificarea problemelor de sănătate mintală la adolescenți (adicții, violență, suicid, etc.)	+		
19.	A indica măsuri de prevenire și reabilitare conform diagnosticului stabilit		+	
20.	Întocmirea planului de supraveghere a adolescentului cu maladii cronice		+	

Descrierea deprinderii practice, a volumul și a nivelului de însușire (A/E/I)

Notă:

E – efectuarea de sinestătător a deprinderilor practice;

A – asistarea și consultarea cu medicul în problema dată;

I – interpretarea problemei date

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Dezvoltarea bio-psiho-socială a adolescenților, inclusiv dezvoltarea neuro-psihică psiho-sexuală. Dezvoltarea pubertară. Pubertatea precoce și tardivă.	
<ul style="list-style-type: none">Să cunoască terminologia de „adolescență”, „adolescent”, baza legală a serviciilor medicale acordate acestei grupe de vârstă.Să cunoască bazele teoretice ale adolescenței – dezvoltarea bio-psiho-socială.Să aplice măsurări antropometrice cu aprecierea dezvoltării fizice și biologice (evaluarea pubertară după Tanner) la adolescenți.	<ul style="list-style-type: none">Caracteristicile de dezvoltare psihică. Dezvoltarea intelectuală.Socializarea și integrarea socială a adolescentului.Schimbări psihologice. Schimbări în plan social. Achiziții personale sociale.Caracteristica etapelor: prepuberală (10-12ani), pubertală (12-14 ani), postpubertală considerată preadolescența (14-16/18 ani).Pubertatea fiziologică. Dezvoltarea fizică la pubertate (scala Tanner).Axa hipotalamo-pituitato-gonadală.Pubertatea precoce centrală. Pubertatea precoce periferică.Pubertatea întârziată. Factorii determinanți. Influența lor în ansamblu asupra dezvoltării adolescentului.
Tema 2. Particularitățile interacțiunii între prestatorul de servicii de sănătate și adolescent – abordarea integrată a sănătății adolescenților. Particularitățile de prestare a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor (SSPT). Intervievarea și comunicarea cu adolescenții. Evaluarea MEADS (HEAADSSS assesment)	
<ul style="list-style-type: none">Să cunoască conceptele de îngrijire bazată pe dovezi, conform recomandărilor OMS;Să aplice tehnici și metodologii de colectare a unei anamneze a adolescentului.	<ul style="list-style-type: none">Principiile consilierii și comunicării cu adolescenții în întrebările/problemele de sănătate.Deprinderile necesare pentru consiliere.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 6/14

Obiective

- Să dezvolte cunoștințe despre abordarea integrată a adolescentului.
- Să stabilească planul de îngrijire pentru adolescent în funcție de datele colectate;

Unități de conținut

- Probleme de confidențialitate.
- Definierea conceptului de sănătate mintală și probleme/tulburări de sănătate mintală și epidemiologie.
 - Factorii de risc și de protecție pentru tulburările de sănătate mintală.
 - Semnele de avertizare.
 - Rezistența psihică și încurajarea.
 - Asistența și tratament.
 - Strategiile de implicare a tinerilor în intervențiile de sănătate mintală.

Tema 3. Stările tranzitorii și dereglările funcționale la adolescenți. Identificarea dereglărilor de nutriție la adolescenți. Carența de micronutrienți. Obezitatea. Devieri în comportamentul alimentar (bulemia, anorexia)

- Să cunoască nevoile nutriționale și să promoveze principiile alimentației sănătoase ale adolescentului.
- Să cunoască stările tranzitorii și dereglările funcționale la adolescenți.
- Să identifice factorii de risc, comportamentele deviate, potențiale consecințe imediate și tardive.
- Să cunoască pregătirea adolescentului către metodele de diagnostic și conduită în diferite contexte clinice.

- Particularitățile de dezvoltare somatică la adolescenți.
- Afecțiunile cronice și comportamentele de risc pentru sănătate.
- Sindromul algic
- Tulburările de somn.
- Problemele ortopedice.
- Problemele dermatologice
- Abordarea personalizată. Necesitățile pacienților adolescenți.
- Tulburări de alimentație. Obiceiurile alimentare nesănatoase.
- Identificarea factorilor de risc. Consecințele clinice.
- Managementul de caz și nivelurile de intervenție.
- Opțiuni de tratament. Principii de prevenire

Tema 4. Identificarea problemelor de sănătate mentală la adolescenți (adicții, violența, Bullying violent, suicid etc). Problemele specifice legate de școală. Dificultăți de învățare. Tulburări psihice.

- Să identifice factorii de risc, comportamentele deviate, potențiale consecințe imediate și tardive.
- Să definească conceptul de sănătate mintală și tulburări potențiale la adolescenți.
- Să evalueze și să răspundă nevoilor psihosociale ale copilului.
- Să desfășoare activități de educație sanitară privind promovarea sănătății adolescenților, prevenirea îmbolnăvirilor sau a dezvoltării adicțiilor.

- Tipurile de comportamente posibile.
- Identificarea factorilor de risc.
- Categoriile de droguri abuzate.
- Alcoolul.
- Fumatul de țigări. Marijuana. Halucinogenele. Stimulantele. Opioidale.
- Depresivele.
- Steroizii anabolizanți.
- Managementul abuzului de droguri.
- Consecințele clinice.
- Aprecierea gradului de urgență și nivelului de pericol.
- Managementul de caz și nivelurile de

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 7/14

Obiective

Unități de conținut

intervenție.

- Opțiuni de tratament.
- Principii de prevenire

Tema 5. Particularitățile comportamentului sexual la adolescenți. Problemele sănătății sexual-reproductive la adolescenți (ITS/HIV, sarcina precoce etc)

- Să aplice tehnici de îngrijire și supraveghere a adolescentului.
 - Să aplice tehnici și metodologii de colectare a unei anamneze a adolescentului.
 - Să aplice tehnici de pregătire a adolescentului către teste de laborator (clinice, biochimice, imunologice), investigații imagistice, instrumentale, etc și să monitorizeze starea pacientului după efectuarea tehnicilor și investigațiilor.
 - Să administreze tratamentul prescris conform diagnosticului stabilit și să monitorizeze starea pacientului după administrarea de medicamente.
 - Să desfășoare activități de educație sanitară privind promovarea sănătății adolescenților,
- Sexualitatea. Privire de ansamblu asupra sexualității.
 - Menstruația.
 - Contracepțiile.
 - Infecții cu transmitere sexuală, inclusiv prezentare generală, uretrită / cervicită, vaginite, dureri pelvine, ulcere genitale, creșteri genitale.
 - Sarcina în adolescență.
 - Complicațiile din urma sarcinilor și nașterilor în adolescență.
 - Identificarea factorilor de risc.
 - Consecințele clinice.
 - Managementul de caz și nivelurile de intervenție.
 - Opțiuni de tratament.
 - Principii de prevenire.

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale generale

- **CPG1. Cultură, etică și valori.** Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, pecum și prevederilor legislației în vigoare
- **CPG2. Eficiență profesională și lucrul în echipă.** Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă în diverse instituții medicale. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități.
- **CPG3. Practica bazată pe evidențe și cercetare.** Utilizarea cunoștințelor actuale bazate pe dovezi, inclusiv rezultatele cercetării, pentru ghidarea activității practice. Organizarea și executarea cercetărilor științifice în domeniu. Selectarea materialelor și resurselor științifice metodelor de cercetare, efectuarea experimentelor, prelucrarea statistică a rezultatelor cercetării, formularea concluziilor și a propunerilor. Elaborarea și susținerea discursurilor, prezentărilor în cadrul manifestărilor științifice prin demonstrarea atitudinii personale, coerentă în expunere și corectitudine științifică; participare în discuții și dezbateri în cadrul manifestărilor științifice.
- **CPG4. Realizarea activității de educație.** Efectuarea educației pentru sănătate la nivel de comunitate. Cunoașterea și aplicarea metodelor de instruire în dependență de specificul audienței. Realizarea evaluării la locul de muncă, inclusiv posibilitatea de a oferi feedback constructiv. Elaborarea planurilor de lucru, materialelor metodice pentru procesul de educație și instruire cu elevii/studentii,

✓ Competențe profesionale (specifice) (CS)

- **CPS1. Cunoașterea științelor ce stau la baza îngrijirilor generale.** Dobândirea de cunoștințe și

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 8/14

know-how independent prin procesul de învățare formal și informal. Cunoașterea adecvată a științelor ce stau la baza îngrijirilor generale, dobândirea de cunoștințe suficiente despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.

- **CPS2. Promovarea sănătății, efectuarea activităților de profilaxie și educație pentru sănătate.** Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire, promovarea sănătății, consolidarea comportamentelor și respectarea planului terapeutic. Protecția sănătății și stării de bine ale persoanelor și grupurilor de care se îngrijește. Promovarea și dezvoltarea îngrijirilor nursing pe termen lung, în cazuri de comorbiditate și în situații de dependență cu scopul de a menține autonomia personală a indivizilor și relația acestora cu mediul înconjurător în fiecare moment al procesului de sănătate /boală.
- **CPS3. Realizarea procedeeor clinice.** Experiență clinică adecvată, pentru efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice specialității de asistență medicală generală pe baza cunoștințelor din științele fundamentale.
- **CPS4. Îngrijire în asistență medicală (nursing).** Asigurarea îngrijirilor profesionale indivizilor, familiilor și grupurilor, luând în considerare dezvoltările cunoașterii științifice, precum și cerințele de calitate și siguranță stabilite în conformitate cu reglementările legale și profesionale de conduită. Evaluarea, diagnosticarea, planificarea și implementare îngrijirilor nursing individualizate orientate pe rezultatele stării de sănătate. Aprecierea rezultatelor îngrijirilor, prin intermediul instrucțiunilor care descriu procesele pentru diagnosticare, tratament și îngrijire, făcând recomandări pentru îngrijirile necesare. Implementarea fundamentelor, principiilor teoretice și metodologice nursing, bazându-se pe intervențiile nursing realizate în funcție de dovezile științifice și resursele disponibile.
- **CPS5. Luarea deciziilor.** Aplicarea abilităților de gândire critic și sistematizată în scopul rezolvării problemelor și luării deciziilor nursing în contextul profesional al îngrijirii. Analizarea și identificarea prealabilă a problemelor, facilitând identificarea celei mai bune soluții pentru pacient, familie și comunitate, atingerea obiectivelor, îmbunătățind rezultatele și calitatea muncii desfășurate.

✓ Competențe transversale (CT)

CT 1. Autonomie și responsabilitate în activitate. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor.

CT2. Comunicarea eficientă. Abilitatea de a înțelege textele scrise / vorbite, de a exprima concepte, gânduri, sentimente, fapte și opinii atât în forma orală cât și în forma scrisă (ascultare, vorbire, citire și scriere) și de interacționa lingvistic într-un mod adecvat și creativ într-o gamă completă de contexte sociale și culturale.

CT3. Toleranță și respect pentru diversitate. Abilitatea de a susține și promova un mediu care oferă oportunități pentru toți, indiferent de rasă, sex, cultură și vârstă prin colaborarea cu toți angajații și beneficiarii de la toate nivelurile; valorificarea și încorporarea contribuțiilor persoanelor din medii diferite; precum și să arate respect pentru opiniile și ideile celorlalți.

CT4. Abilități de interacțiune și responsabilitate socială. Identificarea obiectivelor de realizat, a resurselor disponibile, condițiilor de finalizare, etapelor de lucru, termenelor de realizare aferente. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă pluridisciplinară și la nivel de comunitate. Aplicarea de tehnici de relaționare și de muncă eficientă în cadrul echipei și cu beneficiarii serviciilor. Asigurarea desfășurării eficiente și implicării responsabile în activitățile de organizare a muncii în echipă.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 9/14

✓ Finalități de studiu

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

1. Să cunoască terminologia de „adolescență”, „adolescent”, baza legală a serviciilor medicale acordate acestei grupe de vârstă.
2. Să cunoască bazele teoretice ale adolescenței – dezvoltarea bio-psiho-socială.
3. Să cunoască conceptele de îngrijire bazată pe dovezi, conform recomandărilor OMS;
4. Să stabilească planul de îngrijire pentru adolescent în funcție de datele colectate;
5. Să cunoască nevoile nutriționale și să promoveze principiile alimentației sănătoase ale adolescentului.
6. Să cunoască stările tranzitorii și dereglările funcționale la adolescenți.
7. Să identifice factorii de risc, comportamentele deviate, potențiale consecințe imediate și tardive.
8. Să cunoască pregătirea adolescentului către metodele de diagnostic și conduită în diferite contexte clinice.
9. Să definească conceptul de sănătate mintală și tulburări potențiale la adolescenți.
10. Să evalueze și să răspundă nevoilor psihosociale ale copilului.
11. Să completeze actele medicale curente: carnetul de dezvoltare a copilului, fișa de observație, evidența zilnică.
12. Să aplice tehnici de îngrijire și supraveghere a adolescentului.
13. Să aplice măsurări antropometrice cu aprecierea dezvoltării fizice și biologice (evaluarea pubertară după Tanner) la adolescenți.
14. Să aplice tehnici și metodologii de colectare a unei anamneze a adolescentului.
15. Să aprecieze statusul nutrițional a adolescentului.
16. Să recunoască semnele de avertizare, factorii de risc și de protecție, comportamentele deviate.
17. Să aplice instrumentele MEADS / HEAADSSS pentru evaluarea sănătății mintale la adolescenți.
18. Să aplice tehnici de pregătire a adolescentului către teste de laborator (clinice, biochimice, imunologice), investigații imagistice, instrumentale, etc și să monitorizeze starea pacientului după efectuarea tehnicilor și investigațiilor.
19. Să administreze tratamentul prescris conform diagnosticului stabilit și să monitorizeze starea pacientului după administrarea de medicamente.
20. Să desfășoare activități de educație sanitară privind promovarea sănătății adolescenților, prevenirea îmbolnăvirilor sau a dezvoltării adicțiilor.
21. Să cunoască principiile de bază și structura funcțională a asistenței medicale a adolescenților în RM;
22. Să aprecieze importanța medicinei adolescentului în contextul specialității de nursing și a Medicinii Generale, precum și integrarea cu disciplinele medicale conexe.
23. Să dezvolte cunoștințe despre abordarea integrată a adolescentului.
24. Să promoveze implementarea noilor cunoștințe și practici de îngrijire, pentru dezvoltare adecvată în toate activitățile viitorilor lucrători medicali, părinți sau îngrijitori de copil.
25. Să fie apt de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu, de a asimila noile realizări în disciplinele clinice.

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	Lecturarea prelegerii, materialul din manual la tema respectivă. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; Abilitatea formării concluziilor; abilități interpretative;	Pe parcursul modului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 10/14

		De făcut cunoștință și de selectat sursele informaționale suplimentare la tema respectivă. Citirea textului în întregime, scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/ subiectului.	volumul de muncă; Formarea atitudinii personale.	
2.	Documentare suplimentară pe platformele electronice de specialitate	Platformele electronice de specialitate. Autoevaluarea on-line, studierea materialelor on-line de pe SITE catedrei, exprimarea opiniilor proprii prin forum și chat	Numărul și durata intrărilor pe site. Capacitatea de a extrage esențialul. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul modulului
3.	Referat	Analiza surselor relevante bibliografice la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui.	Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie. Concordanța informației cu tema propusă. Coerența expunerii și corectitudinea științifică. Prezentarea grafică. Modalitatea de prezentare.	Pe parcursul modulului
4	Pregătirea și susținerea prezentărilor orale	Selectarea temei cercetării, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor proiectului / prezentării PowerPoint – tema, scopul, rezultate, concluzii, aplicații practice, bibliografie. Recenzii colegi.	Analiza, sinteza, generalizarea datelor obținute prin investigații proprii. Concordanța informației cu tema propusă. Formarea unui algoritm de cunoaștere în baza concluziilor obținute. Modalitatea de prezentare.	Pe parcursul modulului
5	Pregătirea și susținerea studiului de caz	Alegerea și descrierea studiului de caz. Analiza cauzelor etiologice, metodele investigațiilor de laborator, și paraclinice, metodele de tratament în studiul de caz, elaborarea planului de îngrijiri. Prognosticul cazului cercetat.	Analiza, sinteza, generalizarea datelor obținute prin investigații proprii. Formarea unui algoritm de cunoaștere în baza concluziilor obținute.	Pe parcursul modulului
6	Pregătirea și prezentarea de caz clinic	Selectarea și descrierea cazului clinic. Analiza cauzelor etiologice, analiza și prezentarea	Volumul de muncă; Capacitatea de analiză, sinteza, generalizarea datelor obținute prin	Pe parcursul modulului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 11/14

		particularităților cazului clinic selectat. Analiza și prezentarea complexității cazului clinic selectat. Prognosticul cazului cercetat. Prezentarea unui reviu bibliografic despre subiectul prezentat.	investigații proprii. Capacitatea de a extrage esențialul; Formarea atitudinii personale. Modalitatea de prezentare.	
7	Aplicarea diferitor tehnici de învățare	Documentare suplimentară în bibliotecă, Lucru cu materiale on-line Studiu după manual Documentare pe platformele electronice de specialitate Consultații Alte activități	Volumul de muncă; Gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte. Calitatea concluziilor. Elemente de creativitate. Demonstrarea înțelegerii problemei. Formarea atitudinii personale.	Pe parcursul modulului
8	Îndeplinirea Carnetului de dezvoltare a copilului, fișei medicale pacientului pediatric	Selectarea pacientului Anamneza, observația pacientului pe parcursul a 4-5 zile consecutiv. - completarea fișei medicale - Analiza și prezentarea particularităților cazului clinic selectat.	Prezentarea și susținerea în prezența grupei	Pe parcursul modulului
9	Elaborarea diagnosticului de îngrijire copilului sănătos mic	Selectarea pacientului Observația pacientului pe parcursul a 4-5 zile consecutiv. Aprecieze statusul nutrițional și prescrierea rației alimentare. Antropmetria și aprecierea dezvoltării fizice, neuropsihice. Acordarea de îngrijiri conform vârstei.	Prezentarea și susținerea în prezența grupei	Pe parcursul modulului

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• Metode de predare și învățare utilizate

La predarea disciplinei Nursing Pediatric sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. Lecții teoretice: lecție-expunere, lecție-conversație, lecție-dezbateri, lecție-conferință. Lucrări practice: activitate individuală, în grup, simularea de situații, probleme situaționale. Pentru însușirea profundă a materialului, se folosesc diferite sisteme semiotice (limbaj științific, limbaj grafic și computerizat) și materiale didactice (tabele, scheme, microfotografii, folii transparente, algoritme). În cadrul lecțiilor și activităților extracurriculare sunt folosite Tehnologii Informaționale de Comunicare – prezentări PowerPoint. Lecțiile practice sunt preconizate:

- La patul pacientului cu examinarea și discutarea copiilor sănătoși, cu stabilirea diagnosticului nursing, discutarea planului de îngrijiri și acordarea de îngrijiri; la copil bolnav metodele de administrare a medicamentelor.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 12/14

- În sala de proceduri, laborator, cabinete imagistice pentru a cunoaște metodele investigațiilor de laborator și paraclinice.
- Implicarea beneficiarilor în prezentarea de cazuri clinice și discutarea lor.
- Lecția practică decurge în formă de discuție în manieră interactivă, prin abordarea strategiei didactice centrate pe învățare activă și interactivă: centrată pe beneficiar, comunicare multidirecțională, cu formare de aptitudini, cu predominarea componentei formative.
- Pe parcursul disciplinei Nursingului Pediatriac studentul face o gardă în clinică și la unitatea primiri urgențe, unde împreună cu medicul de gardă face vizita pacienților gravi, acordă ajutor medical de urgență, își perfectează abilitățile practice.

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei):**

Prelegerea interactivă, expunerea, conversația, dezbateră, studiu individual, lucru cu manualul și textul științific, rezolvarea problemelor de situație, activități de simulare, practici pe manechin, „Masa rotundă”; „Interviul de grup”; „Studiul de caz”.

- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale).**

Curentă. Evaluarea curentă se efectuează în cadrul lecțiilor practice/seminarelor prin diverse modalități:

- verificarea cunoștințelor teoretice și competențelor practice prin interviu oral,
- testări cu răspunsuri simple și multiple (pre-test, post-test),
- rezolvarea problemelor/exercițiilor,
- prezentari de caz și activitate la patul pacientului, manipulații.
- referate, proiecte, lucrări individuale,
- realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate,
- lucrări de control/colocvii,
- perfectarea documentației medicale - fișe medicală, supravegheri curente.

Pe parcursul semestrului se efectuează testări obligatorii, prin care se totalizează situația intermediară a reușitei studentului.

Finală: examen.

Examenul la Nursing Pediatric (evaluarea sumară) este unul combinat, alcătuit din atestarea competențelor practice (pacient real), proba test-grilă (variante „Test Editor” USMF „Nicolae Testemițanu”). La examenul de promovare la disciplina Nursing Pediatric nu sunt admiși studenții cu media anuală sub nota 5, precum și studenții care nu au recuperat absențele de la lucrările practice.

Proba practică se efectuează pe pacienți reali. Fiecare student timp de 30 min. examinează un pacient pediatric sănătos sau bolnav, ulterior prezintă examinătorilor anamnestical, efectuează examenul obiectiv complet, stabilește diagnosticul de nursing, alcătuește planul de îngrijiri, alimentație, aplică metodele de administrare a medicamentelor conform tratamentului indicat de medic, supraveghează pacientul. Proba se notează cu note de la 10 până la 0.

Proba test-grilă constă din variante a câte 100 teste fiecare din toate temele cursului de Nursing Pediatric, dintre care 40 de teste sunt compliment simplu, 60 de teste compliment multiplu. Studentul are la dispoziție 2 ore astronomice pentru a răspunde la teste. Proba se notează cu note de la 10 până la 0.

Subiectele pentru examene (testele, lista competențelor practice, întrebările) se aprobă la ședința departamentului și se aduc la cunoștința studenților cu cel puțin o lună până la sesiune. Examenul este promovat cu nota minimă 5, maximă 10.

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 13/14

3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota finală se va alcătui din nota medie anuală (coeficientul 0.3), proba practică (coeficientul 0.2), test-grilă (coeficientul 0.5). Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note. Examenul este promovat cu nota minimă 5, maximă 10.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

Resurse materiale:

- **Instrumente:** manechin, cântar pentru sugari, pediometru, statimetru, sursa de oxigen, aspirator de secreții, sonda de aspirație, seringi, ace de puncție, eprubete (vacutainere) trocare, ace puncție, atela pentru imobilizat brațul, trusa perfuzie, branula (fluturaș), recipiente speciale pentru colectat urina la copii, măști de oxigen adecvate, etc
- **Materiale** – comprese, tampoane, soluții antiseptice, soluții de spălături, anestezice, soluții perfuzabile, aerosoli, medicamente, substanțe de contrast.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Leșco G., Chirev L., Gandrabur N., et al., PROMOVAREA SĂNĂTĂȚII ȘI DEZVOLTĂRII ADOLESCENȚILOR. Ghid pentru persoanele resursă din comunitate”, Chișinău 2012
2. Ghidul ASISTENȚA INTEGRATĂ A SĂNĂTĂȚII ADOLESCENȚILOR (AISA). Ghid pentru prestatorii de servicii de sănătate la nivel primar, Organizația mondială a sănătății, 2012,
3. Nursing pediatic. Suport de curs. Revenco N. (sub redacția). Chișinău, 2021. 436 p.
4. Asistența spitaliciască oferită copiilor. Ghid de conduită pentru cele mai răspândite afecțiuni la copii, Ediția II, Ghid de buzunar. OMS, 2013.
5. Cursul predat.

B. Suplimentară

• Manuale:

1. Moșin V., Ciubotaru V., Leșco G., Standarde de calitate a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor în Republica Moldova, Chișinău, 2009
2. Pattison D.L., Boderscova L., Servicii de sănătate pentru copii și adolescenți în Republica Moldova, Organizația Mondială a Sănătății 2012, Republica Moldova, Seria de lucrări în domeniul politicilor de sănătate nr.7, <https://www.neovita.md/wp->

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 14/14

content/uploads/2021/04/servicii_de_sanatate_pentru_copii_si_adolescenti_in_republica_moldova.pdf

3. Cristina Solomon. Ghid practic de nursing în pediatrie. București, 2016.
4. Stasii E., Holban A. „Dezvoltarea fizică la copii: metode de evaluare la diferite vârste”. Ghid practic. Chișinău, 2003
5. Violeta Vucariu. Ghid de nursing. Timișoara, 2012.
6. Child growth and development 13/14 ed. : E. N. Junn, C. J. Boyatzis .- 20th ed. New York McGraw-Hill, 2014
7. Sursele electronice.